

EDINOST

zhaia vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“. — Telefon uredništva in uprave lista 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 40.—, pol leta K 20.—, tri mesece K 10.—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8.—, pol leta K 4.— Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

Posamezne številke zastarele 20 vln. Oglasi trgovcev in obrtnikov nam po 10 vln; osmrtnice, zalivale, poslanice, vabila, oglasi demaršni zavodov nam po 30 vln; oglasi v tekstih lista do pet vln K 20.—; vsaka nadaljnja vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vln. beseda, najmanj po 60 vln. Oglase sprejema inšeratični oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Uporabi in inšeratični oddelček se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštohranilnišča računa št. 341.833. — Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

Slovanski dnevi v Ljubljani!

Zborovanje Narodnega Sveta.

LJUBLJANA, 17. (Izv.) Danes dopoldne se je nadaljevalo zborovanje Narodnega Sveta v posvetovalnici magistrata. Razvila se je obširna politična in gospodarska debata in podrobna razprava o delokrogu Nar. Sveta. Sprejetih je bilo več predlogov in so bili izvoljeni strokovni odseki. Današnje seje sta se udeležila tudi podpredsednik Jugoslovanskega kluba, dr. Matko Laginja in edini zastopnik koroških Slovencev v državnem zboru, posl. Grafenauer, ki je prispeval že večkrat v Ljubljano. Zastopniki češkega, poljskega in jugoslovanskega naroda so priredili zastopniku koroških Slovencev, ki mu zbornica še vedno ni popravila krivice, ki jo je zagrešila, pristrane in dolgotrajne ovacije. Danes je prispeval v Ljubljano tudi češki poslanec Bradač.

Cehi in Poljaki na Krekovem grobu.

Danes dopoldne je odšlo odposlanstvo čeških in poljskih poslancev na grob pok. dr. Kreka k Sv. Križu, da se pokloni tam manom velikega pokojnika.

V imenu poljskega naroda sta povozila bivši minister prof. Glombinski in grof dr. Skarbek na grob krasen šopek s slovanskimi travkami in napisom: Wielkiemu bratstwu wieszczowi — Polacy!, v imenu češkega naroda pa poslanca Vanjek in Okleček šopek s travkami in napisom: Velkému prukopniku a příteli — český národ!

Zastopniki poljskega in češkega naroda pred Prešernovim spomenikom.

Dopoldne so položili poslanci prof. Glombinski, grof Skarbek, Vanjek in Okleček v imenu češkega in poljskega naroda na Prešernov spomenik dva venca. Češki venec ima napis: Velkému básnikovi — bratry národ český!, poljski pa: Wielkiemu bojemnikowi o wieszolne idealy — Polacy!

Slovanski poslanci pri knezoškofu dr. Jegliču.

Opoldne so se zglasili odposlanci čeških, poljskih in jugoslovanskih poslancev in sicer predsednik Češkega Svaza, Frančišek Stanjek, prof. dr. Glombinski in dr. Sunarič iz Bosne pri ljubljanskem knezoškofu, dr. Jegliču. Posl. Stanjek je pozdravil knezoškofa v imenu češkega naroda kot slovenskega narodnega cerkvenega kneza, kakršnega Cehi nimajo; prof. Glombinski je čestital v svojem nagovoru na škofa Jugoslovonom, da imajo takega cerkvenega kneza, ki se zamore v ljubljani do svojega naroda primerjati z najznamenitjšimi poljskimi škofi, dr. Sunarič pa je izražal spoštovanje jugoslovanskega naroda škofu kot pravemu priaslu Jugoslovonom. Knezoškof, ki je bil očividno ginjen in nenavadno vzrušen nad tem priložnost, a izredno pristranim monom, se je ljubeznivo zahvaljeval za pozdrave odličnih zastopnikov slovanskih narodov in izražal svoje veselje, da vidi zastopnike poljskega, češkega in jugoslovanskega naroda, da so zvezani v najožjem prijateljstvu. Nato je izjavil: Smatram, da izvršujem le svojo dolžnost, ako sem se kot veren sin slovenskega naroda postavil v boj za pravice svojega naroda in v vrsto narodnih bojnikov. Nato je izrazil željo, da bi milo slovanski gostje odnesli iz slovenske prestolice kar najlepše spomine.

Poset pri županu.

Ob 3 popoldne so se zglasili prof. Glombinski, posl. Stanjek in dr. Sunarič pri županu dr. Tavčarju, ki je sprejel zastopnike slovanskih narodov v navzočnosti več občinskih svetovalcev. Odposlanci so se županu zahvaljevali za izredno sijajen in gostoluben sprejem in izražali svoje občudovanje nad veliko narodno zavednostjo v Ljubljani. Po polurnem razgovoru so zastopniki Slovanov zapustili mestno hišo.

Plenarna seja Jugoslovanskega kluba.

Ob 3 popoldne se je sestala v srebrni dvorani Uniona pod predsedstvom dr. Korošca plenarna seja Jugoslovanskega kluba. Seja, na kateri se je razvila jako živahna politična debata, je trajala skoro do 5 popoldne. Izid je bil komunikativni, (ki ga pričobimo jutri. Op. ured.)

PODLISTEK. Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

— Jaz lamčim za gospoda vikonta.
— To je vsekakor zapeljivo. Imam tu že vaše protestirane menice v znesku dveh tisoč frankov.
— Ne upirala bi se, četudi bi bile obresti nekoliko višje.
— Saj veste, gospod grof, če rečem »ne«, da ostanem na tem »ne«.
— Torej odklanjate?
— Popolnoma odločno.
— Pojdiva, — je dejal Salluces Raphaelu; — trmast je bolj kot španski mezek, in ne opraviha nič pri njem.
— Lahko noč, gospoda, — je dejal oderuh in zopet zagnil zastor.
Salluces in Raphael sta že skoraj prišla do vrat, ko sta začula, da se je zastor zopet odgnil. Van Gripp je zaklical za njima:
— Čujte še nekaj!

Skupno posvetovanje čeških, poljskih in jugoslovanskih politikov.

Takoj po plenarni seji Jugoslovanskega kluba so se sestali češki, poljski in jugoslovanski poslanci k skupni seji, ki so se je udeležili tudi vsi ostali zastopniki jugoslovanskih strank iz Banovine, Bosne in Hercegovine, narodne organizacije Hrvatov Srbov in Slovencev za Dalmacijo in člani Narodnega Sveta. Konferenco je otvoril dr. Korošec, ki je bil tudi izvoljen za predsednika. V predsedstvo sta bila dalje izvoljena prof. Glombinski za Poljake in Stanjek za Ceha, za zapisnikarje pa češki posl. Kalina, dr. Petričič (Starčevićanec iz Banovine), dr. Ravnihar in dr. Czernecky za Poljake. Po otvoritvi seje je prečital dr. Korošec brzojavko predsednika Poljskega Kola, dr. Terilla, ki je bila sprejeta z neopisnim navdušenjem in viharim odobravanjem. Sledili so referati

Slovanski zastopniki gosti Narodnega ženstva.

Opoldne in zvečer so bili slovanski zastopniki gostje Narodnega ženstva v »Mladiki«. Mladika sama je bila bogato okrašena s slovanskimi zastavami in cvetjem, pred poslopjem pa je bilo zbrano veliko število narodnih žen in deklet v krasnih narodnih nošah, s cvetjem v roki in sicer pod vodstvom županje, gospe dr. Tavčarjeve. Ko so prispele ogostje, so jih dekleta dobesedno obsula s cvetjem in pozdravila z viharimi vzkliki. Po stari slovanski šegi so jim ponudila v večji »Mladiki« kruha in soli. Pri obedu sta nazdravila gostom gospa županja in dr. Ravnihar. Pri skupni večerji je bil navzoč tudi župan dr. Tavčar, ki je v svoji napitnici med drugim poudarjal, da Slovenci Hrvatov in Srbov sploh ne smatramo za goste, ampak za domačine in napil triumviratu češkega, poljskega in jugoslovanskega naroda. Prof. Glombinski je v svoji napitnici stavil moč demokratične ideje; češki posl. Pranta je v krasni slovensčini opisoval trpljenje jugoslovanskega naroda; dr. Drinković je nagašal v napitnici popolno solidarnost Slovencev, Hrvatov in Srbov, dr. Korošec pa je proslavljaj slovanske žene in dekleta in napil zlasti županji dr. Tavčarjevi in dr. Gregoričevi. Češki posl. Kalina je napil slovenski mladini. Gostom so stregla dekleta v narodnih nošah in so jim priredili gostje ponovne navdušene ovacije.

Komers v Unionu.

Komers v veliki dvorani Uniona je bil kot tak policijski prepovedan in prepoovedani so bili tudi politični govori. Vršila se je zato privatna družabna zabava. Množica je do zadnjega kotička napolnila veliko dvorano in galerije hotela Uniona in tudi vrtni prostori so bili nabito polni. Narodnih noš je kar mrgolelo. Ko so prispele ob 10 zvečer slovanski gostje v dvorano, so bili iskreno pozdravljeni s nakar so se posedili za mize, pripravljene za nje na odru. Dr. Korošec je prečital došlo mu pismo ljubljanskega kneza, ki se glasi: »Slavni žub! Srčno Vas pozdravljam in želim obilnega blagoslova vsem slovanskim bratom z juga in severa. Naj se deluje složno naprej v smislu patriotske najnišnje deklaracije. V sloji je moč.« Dr. Korošec je pospremlil pismo z raznimi opazkami, ki so

Močno letalsko delovanje nad bojiščem.

Poročnik Udet je izvojeval 56. letalsko zmago. Med Olso in Aisno so se v jutranjih urah izvršili sunek sovražnika južno Lampcella izjavil. — Armada nemškega cesarjeviča: Manjši pehotni boj. Ob Vesli je oživel topovski boj. — Armada volvođe Alberta: V Sundgau so napadali oddelki, ki so severno Largitana vdrli s plamenjaki v francoske jarko, ujeli več mož. Naše lovsko brodovje je iz brodovja, ki je napadlo Darmstadt z bombami, sestrelilo 4 angleška letala.

BEROLIN, 17. (Kor.) Večerno poročilo:

Na obeh straneh Avre so se zopet ponovno izvršili napadi sovražnika popolnoma izjavil. Uničili smo veliko število oklopnikov. Med Olso in Aisno zopet zjutraj močan topovski boj. Sovražni delni napadi so bili odbiti.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

— All ste se premislili? — je vprašal Salluces in obstal.
— Ne premisslam se nikdar, toda morda bi se našla pot, da se pogodimo.
— Da čujeva.
— Dobro, človek sem, rad zaslužim, toda hočem biti tudi varen.
— Torej?
— Gospoda vikontu ne morem ustreči s posojilom, ker mi njegovo poroštvo ne zadostuje.
— Drugega poroštva vam ne moreva nuditi.
— Morda pa vendar....
— Kakšno?
— Gospod baron de Maubert ljubi gospoda vikonta kakor lastnega sina....
— Res je.
— Toda spoznal sem veliko očetov, ki niso hoteli plačati zapadlih menic svojih prvorodencev, ali pa so se vsaj strahovito hudovali nad prokletim oderuhom, mu veliko odtegnili in mu celo grozili s policojo.
— To je bilo zelo krivično.
— Neupošteno, pravim jaz; toda imel sem namanje deset takih slučajev. Zgoditi se mi more

izzvale silno navdušenje in viharno odobravanje. Posl. Klofač je prečital pismo s Češkega, ki nazdravlja medsebojnemu bratstvu slovanskih narodov. (Pevski zbor je zapel »Kde domov muj«.) Nato so izpregovorili par besed še prof. Glombinski (pevski zbor je zapel poljsko himno »V dimu požarov«), posl. Stanjek in dr. Sunarič, ki je nazdravljal slovenskemu ženstvu in grof Skarbek, ki je naglašal, da smejo Slovani, ako imajo Nemci svoj program od Belta do Bagdada, imeti tudi oni svoj program od Odanskega do Trsta. — Končno sta govorila še češki posl. Vanjek in dr. Rybaf. Ob 11 zvečer je bila zabava končana.

Jutri, ob 1/8 dop., odpotujejo vsi slovanski gostje v St. Janž k odkritju spominske plošče dr. Jan. Ev. Kreku. Dolenjske občine ob železniški progi in še posebej St. Janž, se pripravljajo, da kar najsi-jajneje sprejmejo visoke slovanske goste na bratskih slovenskih-dolenjskih tleh.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se javlja: Na jugozapadni fronti nobenega imenovanja vrednega bojnega delovanja. Pri odbitju proti Tridentu naprednega letalskega napada je sestrelil nadporočnik Navratil nekega angleškega oficirskega letalca in izvojeval s tem svojo osmo letalsko zmago.

V Albaniji je bil napad več italijanskih švadronov na dele postojank v kolenu Semenjia odbit.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni štab javlja:

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Med Ysero in Ancro je ponovno v posameznih odsekih naraslo bojno delovanje. Živahno poizvedovalno gl-banje. Novi sunki sovražnika pri Vieux Berquinu in severno Avre so bili odbiti. — Armada generala Boelna: Na obeh straneh Roye je prešel sovražnik vnovič v močne napade, ki so se razširili neposredno na severu do jugozapadno Chaulnesa, na jugu do severozapadno Laignya, — Francozi in Kanadi so polzkušali tu v neprestano obnovljenih navalih do poznih večernih ur izsiliti prebitje naših postojank; armada generala Hutlerja je nališove napade popolnoma izjavila. Francozi, ki so nosili glavno breme boja, so imeli zopet težke izgube. Pri in južno Hallona je zgrabil naš koncentrični topovski ogenj zbiranja čet in tankov sovražnika. Sovražni napadi, ki so se razvili tu v večernih urah, so se razbili pred našimi črtami. Težiske večerajšnega boja je bilo na obeh straneh Avre. Ponovnim jako močnim topovskim pripravam so sledili tu globokovrstni pehotni napadi sovražnika. Pri Goyconcourtu je pridobil sovražnik začasno proti Royu nekoliko na prostoru. Naši severno mesta izvršeni protinapadi so vrgli sovražnika nazaj; deli naše sprednje bojne črte ob cesti Amiens-Roye, ki so po končanem boju ostali še v rokah sovražnika, so bili zopet osvojeni tekom noči. Južno Avre so se večkrat ponovili francoski napadi razbili pred našimi bojnimi črtami. Predvsem so prišle tu do polne veljave naše strojnice. Pri in južno Beauvaignesa je naš topovski ogenj razbil silo sovražnega navalja; le na nekaterih točkah je prišlo do pehotnih bojev, sovražnika smo odbili.

Močno letalsko delovanje nad bojiščem.

Poročnik Udet je izvojeval 56. letalsko zmago. Med Olso in Aisno so se v jutranjih urah izvršili sunek sovražnika južno Lampcella izjavil. — Armada nemškega cesarjeviča: Manjši pehotni boj. Ob Vesli je oživel topovski boj. — Armada volvođe Alberta: V Sundgau so napadali oddelki, ki so severno Largitana vdrli s plamenjaki v francoske jarko, ujeli več mož. Naše lovsko brodovje je iz brodovja, ki je napadlo Darmstadt z bombami, sestrelilo 4 angleška letala.

BEROLIN, 17. (Kor.) Večerno poročilo:

Na obeh straneh Avre so se zopet ponovno izvršili napadi sovražnika popolnoma izjavil. Uničili smo veliko število oklopnikov. Med Olso in Aisno zopet zjutraj močan topovski boj. Sovražni delni napadi so bili odbiti.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

torej pri gospodu baronu de Maubertu ravno tako.

— Ne verjamem.
— Izmisliš sem si zato pomoček, ki vpliva zelo pomirjevalno na očete in varuhe, da so popustilivi, kakor mlada dekleta.
— Kakšen pomoček?
— Mladi gospod, ki želi od mene denarja, podpiše menico, toda dostavi zadaj lastnoročno podpis svojega očeta ali varuha.
— Gospod, toda to je ponaredba! — je odgovoril Raphael.
— Seveda.
— In to se mi drznete predlagati?
— Nikakor ne. Povedal sem vam samo. Če zapade potem menica, potem oče v slučaju protestiranja menice ne vidi samo meničenega sodišča, to je, zapora za svojega gospoda sina, temveč porotnike, to se pravi: ječo, in potem plača prav rad. Pripomniti mi ni treba, da take menice ne prihajajo potem iz moje listnice vse do dneva zapadlosti, in da jih imam vedno na razpolago za podpisnika, seveda proti vrnitvi posojene svote z obrestmi vred. To sem vam hotel povedati, gospod vikont, in sedaj bi le še dostavil, da vam

BOLGARSKO.

SOFIJA, 16. (Kor.) Zapadno Ohrskega jezera smo odbili več sovražnih sunkov proti našim varnostnim črtam. Južno Dojraja je bila sovražna napadalna skupina, ki se je približala naši varnostni črti, uničena. V nižini, pred našimi postojankami pri Serešu, smo pregnali sovražne pehotne skupine in ujeli več grških vojakov.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko uradno poročilo.

16. avgusta. — Včeraj je poizkušal sovražnik v tonalskem ozemlju močne krajevne sunke proti našim sprednjim postojankam kakor tudi proti postojankam, ki smo jih zasedli pred kratkim. Bil je pregnan. V noči 15. t. m. so sovražni oddelki ob Pivai, na zapadnem delu Papadopolja trikrat napadli posadko malega otoka, ki so ga zasedle dan poprej naše čete, a so bili vedno odbiti in imeli težke izgube. Sestrelili smo 4 sovražna letala in en privezen balon.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 17. (Kor.) V vzhodnem Sredozemskem morju so potopili naš potvodniki zopet 15.000 ton sovražne ladijske prostornine.

Pred ameriško-francosko ofenzivo v Vogezi?

MONAKOVO, 17. (Izv.) »Eco de Paris« piše: Nemci so še vedno nahajajo v Vogezi, a se ne bodo dolgo. Iz tega se zamore sklepati, da pričakujejo v Franciji ameriško-francoske ofenzive na vogezijski fronti.

Letalski napad na Dinkirchen.

BERN, 17. (Kor.) »Petit Parisien« poroča: Dinkirchen je bil v noči od 14. na 15. t. m. napaden od nemških letal, istotako Boulogne in Calais. Na Dinkirchen je bilo vrženih 20 bomb. V Calaisu je bila napravljena težka stvarna škoda, istotako v Boulognu.

Napad na Inomost.

INOMOST, 16. (Kor.) Tik pred 10 dopoldne so se pojavili iz smeri Brennerja v znatni višini nad Inomostom trije italijanski letalci, dva poizvedovalca in en lovski letalec. Njih prihod je bil pravčasno nannanjen in sprejet s srditim obrambnim ognjem, ki je preprečil sovražnim aparatom, ki so krožili le par minut nad mestom, da bi se spustili nižje in jih prisilili, da so se vrnili, ne da bi metali bombe. Letala so odphla po gornji dolini Ina in preko Insta in doline Pitz proti jugu.

Amerika za vojno odločitev.

WASHINGTON, 16. (Kor.) Predsednik voljaške komisije senata za vojne stvari Chamberlain je izjavil glede politike Wilsona sledeče: Mi nikakor ne bomo zapustili politike, v katere središču je voljaški program Francije. Treba je izsiliti odločitev in zmagati na zapadu. Vsled velike pomoči angleške mornarice zamore Amerika naglo prevzati čete v Evropo. V Ameriki in Evropi je sedaj 2.600.000 Amerikancev pod orožjem.

Vesti iz Rusije.

Boljševiška poročila z ruske fronte.

MOSKVA, 16. (Kor.) Tukajšnje časopisje poroča: Kazan je obkrojen in bombardiran od sovjetskih čet. Aretiranih je bilo več francoskih in angleških državljanzov. Glasom tukajšnjih listov je bilo v Volodgi meščansko prebivalstvo od 18—40 let mobilizirano v svrhu izkopanja strelskih jarkov. Izhod iz mesta je prepovedan. Sovjetske čete prodirajo proti Onegi in so zasedle vas Kurilovko. V ozemlju Arhangelska so bili ugotovljeni francoski vojaki. Del Kazana je baže že v rokah sovjetskih čet. V okolici mesta se nadaljuje boji.

Razne vesti iz Rusije.

ROTTERDAM, 17. (Kor.) Ruski korespondent »Daily Newsa« poroča iz Stockholma z dne 13. t. m.: Izven vsakega dvoma je, da so socialni revolucionarji levega krila sklenili, da umore Helffericha. Povedali so jasno, da so hoteli umoriti tudi Mumba in Skoropadskega. Možno je, da bi nastopili z atentati tudi proti ententnim diplomatom. Odhod Helffericha ni prišel nepričakovano. Sovjetske čete dobivajo polagoma premoč nad Cehi, ki se umikajo na več točkah. V Moskvi je zadnje tedne jako težko dobiti kaj živeža, še huje se razmere v Petrogradu.

Zavezniki v Vladivostoku.

LONDON, 16. (Kor.) »Times« poročajo iz Tokija z dne 12. t. m., da so prispele francoske čete v Nikolsko, severno Vladivostoka.

LONDON, 16. (Kor.) »Daily Mail« poroča iz Vladivostoka z dne 13. t. m.: Zavezniki so sklenili,

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko uradno poročilo.

16. avgusta. — Včeraj je poizkušal sovražnik v tonalskem ozemlju močne krajevne sunke proti našim sprednjim postojankam kakor tudi proti postojankam, ki smo jih zasedli pred kratkim. Bil je pregnan. V noči 15. t. m. so sovražni oddelki ob Pivai, na zapadnem delu Papadopolja trikrat napadli posadko malega otoka, ki so ga zasedle dan poprej naše čete, a so bili vedno odbiti in imeli težke izgube. Sestrelili smo 4 sovražna letala in en privezen balon.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 17. (Kor.) V vzhodnem Sredozemskem morju so potopili naš potvodniki zopet 15.000 ton sovražne ladijske prostornine.

Pred ameriško-francosko ofenzivo v Vogezi?

MONAKOVO, 17. (Izv.) »Eco de Paris« piše: Nemci so še vedno nahajajo v Vogezi, a se ne bodo dolgo. Iz tega se zamore sklepati, da pričakujejo v Franciji ameriško-francoske ofenzive na vogezijski fronti.

Letalski napad na Dinkirchen.

BERN, 17. (Kor.) »Petit Parisien« poroča: Dinkirchen je bil v noči od 14. na 15. t. m. napaden od nemških letal, istotako Boulogne in Calais. Na Dinkirchen je bilo vrženih 20 bomb. V Calaisu je bila napravljena težka stvarna škoda, istotako v Boulognu.

Napad na Inomost.

INOMOST, 16. (Kor.) Tik pred 10 dopoldne so se pojavili iz smeri Brennerja v znatni višini nad Inomostom trije italijanski letalci, dva poizvedovalca in en lovski letalec. Njih prihod je bil pravčasno nannanjen in sprejet s srditim obrambnim ognjem, ki je preprečil sovražnim aparatom, ki so krožili le par minut nad mestom, da bi se spustili nižje in jih prisilili, da so se vrnili, ne da bi metali bombe. Letala so odphla po gornji dolini Ina in preko Insta in doline Pitz proti jugu.

Amerika za vojno odločitev.

WASHINGTON, 16. (Kor.) Predsednik voljaške komisije senata za vojne stvari Chamberlain je izjavil glede politike Wilsona sledeče: Mi nikakor ne bomo zapustili politike, v katere središču je voljaški program Francije. Treba je izsiliti odločitev in zmagati na zapadu. Vsled velike pomoči angleške mornarice zamore Amerika naglo prevzati čete v Evropo. V Ameriki in Evropi je sedaj 2.600.000 Amerikancev pod orožjem.

Vesti iz Rusije.

Boljševiška poročila z ruske fronte.

MOSKVA, 16. (Kor.) Tukajšnje časopisje poroča: Kazan je obkrojen in bombardiran od sovjetskih čet. Aretiranih je bilo več francoskih in angleških državljanzov. Glasom tukajšnjih listov je bilo v Volodgi meščansko prebivalstvo od 18—40 let mobilizirano v svrhu izkopanja strelskih jarkov. Izhod iz mesta je prepovedan. Sovjetske čete prodirajo proti Onegi in so zasedle vas Kurilovko. V ozemlju Arhangelska so bili ugotovljeni francoski vojaki. Del Kazana je baže že v rokah sovjetskih čet. V okolici mesta se nadaljuje boji.

Razne vesti iz Rusije.

ROTTERDAM, 17. (Kor.) Ruski korespondent »Daily Newsa« poroča iz Stockholma z dne 13. t. m.: Izven vsakega dvoma je, da so socialni revolucionarji levega krila sklenili, da umore Helffericha. Povedali so jasno, da so hoteli umoriti tudi Mumba in Skoropadskega. Možno je, da bi nastopili z atentati tudi proti ententnim diplomatom. Odhod Helffericha ni prišel nepričakovano. Sovjetske čete dobivajo polagoma premoč nad Cehi, ki se umikajo na več točkah. V Moskvi je zadnje tedne jako težko dobiti kaj živeža, še huje se razmere v Petrogradu.

Zavezniki v Vladivostoku.

LONDON, 16. (Kor.) »Times« poročajo iz Tokija z dne 12. t. m., da so prispele francoske čete v Nikolsko, severno Vladivostoka.

LONDON, 16. (Kor.) »Daily Mail« poroča iz Vladivostoka z dne 13. t. m.: Zavezniki so sklenili,

da proglase obsešno stanje in to radi tajnega zborovanja boljševiških komunistov, na katerem je bila sprejeta resolucija, ki predlaga manifestacijo v prilog izpustitve od zaveznikov aretiranih boljševiških voditeljev in grozi v nasprotnem slučaju z vlomom v zapore in razstrelitvijo javnih poslopij. Boljševiki so dalje sklenili, da bodo po izpustitvi ujetnikov aretirali generala Horvata in sibirsko vlado. Istočasno z manifestacijo na korist izpustitvi naj bi 42 strokovnih organizacij oddložilo delo.

ANGLIJA IN PRIZNANJE ČEHO-SLOVAKOV ZA ZAVEZNIŠKI NAROD.

DUNAJ, 17. (Kor.) K izjavi angleške

ki priznava Čeho-Slovake kot zavezniški narod in združenje treh češko-slovanskih armad kot zavezniške in z Avstro-Ogrsko in Nemčijo v redni vojni se nahajajoče armade, in ki končno potrja pravice češko-slovanske vlade do izvrševanja vrhovnega poveljstva nad imenovano zavezniško armado, se pripominja uradno: Obilko in vsebino te najnovejše angleške izjave je treba zavrniti z vso odločnostjo. Češko-slovanski Narodni Svet je odber zasebnikov, ki nima mandata niti od češkega naroda, še manj pa od le v fantaziji entente obstojajočega češko-slovanskega naroda. Ravnotako neumno je, ako se predstavlja ta komite kot zastopnik bodoče, danes torej še ne obstajajoče vlade. Kar se tiče takozvane češko-slovanske armade, zamore ista tvoriti sicer sestavni del ententnih armad, nikakor pa ne veljati kot zavezniške armade v mednarodnem smislu. Nam je dobro znano, da je le majhen del takozvane češko-slovanske armade avstro-ogrškega podaništva. Te izdajalce bomo kljub priznanju s strani entente smatrali vedno za veleizdajalce in tudi postopali v tem smislu z njimi. Nikakor se namreč ne sme trpeti, da bi se celi narodi, ki zvesto izpolnjujejo svoje dolžnosti v boju proti ententi, sumničili s podobnimi sredstvi, kakor je angleška izjava. Avstro-ogrška vlada si pridržuje nadaljne korake v tem oziru.

BEROLIN, 16. (Kor.) »Lokalanzeiger« pravi k priznanju Čeho-Slovakov kot zavezniški narod: Kaj nameravata Anglija in Amerika s to politično blazno komedijo priznanja bodoče vlade in armade brez domovine,

Nezgodna gen. polk. Pflauser Baltina.

DUNAJ, 17. (Kor.) »Albanische Korrespondenz« poroča iz Skadra: Vrhovnega poveljnika v Albaniji, gen. polk. barona Pflauser Baltina, je pred kratkim na nekem službenem potovanju, ki je bilo izvršeno v spremstvu sanitetnega načelnika v Albaniji operativni čet, doletela nezgoda. Ko je šel namreč avtomobil v polni vožnji preko neke 6 m visoke skale, se je nenadoma pokvarilo eno zadnjih koles, nakar je avtomobil s potniki vred padel v globlino. General je ostal popolnoma nepoškodovan in pognil izpod voza svojega spremstva, ki je vso vožnjo spremljal. General je ostal popolnoma nepoškodovan in pognil izpod voza svojega spremstva, ki je vso vožnjo spremljal. General je ostal popolnoma nepoškodovan in pognil izpod voza svojega spremstva, ki je vso vožnjo spremljal.

Avstrijski ministrski svet.

DUNAJ, 17. (Izv.) Danes se je po daljšem času zopet vršila seja ministrskega sveta, ki so se je udeležili vsi ministri. — Ministri ostanejo sedaj nekaj časa polnoštevilno na Dunaju.

Sestanek nemškega glavnega odseka.

BEROLIN, 17. (Izv.) Glavni odsek rajstaga se bo sestel najbrže že v kratkem; državni tajnik dr. Hintze bo podal pri tej priliki obširno poročilo o dogodkih v nemškem velikem glavnem stanu.

Rezultat pogajanj v nemškem glavnem stanu.

BEROLIN, 17. (Izv.) »Neuer Abend« poroča o rezultatu pogajanj v nemškem glavnem stanu sledeče: V poljskem vprašanju je bilo doseženo znatno zblizanje, tako da ne obstajajo za naglo rešitev vprašanja več nobene ovire. Brestovski mir ne bo revidiran. Osrednje vevlasti stojte še vedno na njegovi podlagi in boste počakali nadaljnjega razvoja stvari na Ruskem. Do kakšne nove mirovne ofenzive ne pride več.

Poroka Pašičeve hčerke.

CURIA, 17. (Izv.) Hčerka srbskega ministrskega predsednika, Nikole Pašića, se je poročila v Nici z brodolastnikom dr. Račićem iz Dubrovnika.

Noš — Veliki dan!

Včerajšnja poročila iz Ljubljane so nam prinesla veliko blagovest: izvršen je čin, po katerem je hrepelo vsako pošteno slovensko srce, vsak zvest sin svojega naroda: z ustanovitvijo »Narodnega sveta« je dovršena gradba naše narodne organizacije, koncentracije naših narodnih sil.

Z opravičenim, globokim rodoljubnim zadovoljenjem moremo ravno mi Tržačani pozdravljati ta velpomembni, zgodovinski-znameniti dogodek v življenju našega naroda. Saj smo ravno mi že od nekdaj in vsikdar obsojali vsako cepljenje narodnih energij tam, kjer se začneja interes narodne skupnosti. Vedno smo — ne meneč se za vse neprijetnosti, ki smo jih trpeli radi tega v času usodne zmote, v katero je bila zašla naša politična javnost deloma po lastni krivdi in zmoti, a največ po zloketi sugestiji našemu narodu sovražnih sil — klicali našim: naravni zakon je in element življenja in napredka v tem, da nas ločujejo politična in kulturna razaranja; ali te razlike nas ne smejo odvrčati, da si ne bi določili skupnega cilja in se borili skupno, ramo ob ramo, za njegovo uresničenje.

Kakor blagodejen dež izsušeno zemljo, je oživljalo našo nado v srečno bodočnost našega naroda, ko so se začeli pojavljati znaki, da je to odrešilno spoznanje jelo prodirati povsod, kjer je poštenih in narodnih stvari udanih src. Tak razveseljujoč znak je bilo stremenje po konsolidaciji v obeh glavnih slovenskih strankah. Z radošću smo pozdravili proces čiščenja v »Slovenski ljudski stranki« in v istotako zadovoljenje nam je bila preporočila živje narodno-napredne stranke. V tem zdravljenu v obeh glavnih slovenskih strankah smo videli srečno pripravo za narodno koncentracijo. Kajti, kjer se zdravo stika z zdravim, je pričakovati zdravega sadu. Zato bo bodoča zgodovina našega narodnega življenja na častni strani beležila imena blagih, za narodno bodočnost skrbnih mož na obeh straneh, ki so dali iniciativo, uveljavili svojo avtoriteto in postavili svojo energijo za tako ozdravljenje v obeh organizacijah ter s tem omogočili, da je razmeroma hitro dozorl dober sad — naše koncentracije.

Narod naš je dobil z ustanovitvijo »Narodnega sveta« svojo vrhno reprezentanco in forum, ki bo določal našo skupno politiko ter uravnaval skupno borbo za skupne interese, in za dosego cilja, skupnega vsemu narodu. Po pravici označimo »Slovenski Narod« kot veliko pridobitev dejstvo, da bo na čelu naše najvišje narodne reprezentance ravno dr. Korošec. Prvič zato, ker je to mož bistrega vida, jeklene volje in energije, ne poznajoče strahu in ozirav pred nikomur, uživajoči neomejeno in neomajno zaupanje naroda; in drugič zato, ker je s tem, da bo na čelu »Narodnega sveta« predsednik Jugoslovanskega kluba, zagotovljeno sporazumno delovanje »Narodnega sveta« z našo parlamentarno delegacijo.

Rojstvo našega »Narodnega sveta« se je izvršilo ob posebno srečnih avspicijah: kumovali so mu zastopniki češkega, poljskega in hrvaškega naroda. To nam odpira razveseljujo in srečno perspektivo v bodočnost: da se bo naša skupna borba opirala na češko-poljsko-jugoslovansko koncentracijo, na silo torej, ki je — kljub vsemu in vsem — tudi v naši državi z nje izrazitim protislovenskim kursom — neomajna in nepremagljiva. Bodo morali računati z nami vsi faktorji!

Danes pač ni prazna fraza, če kličemo narodu našemu: nič vzroka ni za malodušje; glave po konci! Naj nas tudi še čakajo najtežje borbe: v zavezništvu s takimi sobolejstvi bomo zmagovalci — mil

V strašnih dneh, ob gromenju topov, pod krvavim obzorjem, ob svetovnem požaru, ki je prinesel toliko gorja nad vse človeštvo, posebno pa nad naš prezirani, zatirani, izmučeni in toliko sovraženi in preganjani narod: svita nam zora boljših dni! Blagoslovljeni vsi, ki so nam pripravili ta — veliki dan!

Razpad ruskega in razvoj angleškega svetovnega gospodstva.

Sele v poznejši bodočnosti bo mogoče pravilno oceniti vso veličino dogodkov, ki se razvijajo pred nami in ki bodo odločili usodo človeštva za stoletja. Pa tudi že sedaj je naša dolžnost, da ne prezremo kar slepo vesti, ki gredo bliskovito mimo nas, ampak je potrebno, da se vsaj vsakotoliko ustavimo, da vlovimo sape in da se zamislimo v prirodne zakone, ki z neusmiljeno logiko kujejo tudi našo usodo. Nesrečno je, spuščati se v prorokovanja, kaj bo in kako bo. Že stari prorokom niso dosti verovali, a kje je danes prorok, ki bi mu verovali vsi? Za nas vsekar zadostuje, da se vsakotoliko zaustavimo pri odlomkih sedanjega svetovnega drame, da nam pride zavest, kaj vse se pravzaprav godi pred nami in kaj opazujemo.

Tragična smrt ruskega carja Nikolaja II., še nedavno tega največjega močotca na svetu, nas toliko ne zanima in tudi ne vzneta sočutja, ko vidimo vendar pred seboj veliko večjo in hujšo tragiko, tragiko njegovega mogočnega carstva. Prizor, kakor ga nudi danes Rusija, si ne bi morda nikdar zamogla zamisliti niti bujna ljudska domišljija. Na širnih ruskih frontah se šopirijo in tekmujejo med seboj sedaj tuji narodi: na zapadu Nemci, na severu Angleži in Francozi, v osrčju zemlje Čehi, a na daljnem iztoku rmeni Japonci.

Veliki ruski narod

torej — ker noče vojne, ker sovraži orožje in obsoja ubijanje, molči in trpi in je pripravljen prenesti pod tem geslom vsako ponižanje. In v tem ponižanju vidi on morda, po teoriji svojih klasikov, potrebno občiščenje svoje duše.

Morda bo Rusija

s svojim silnim odporom proti vojni vendarle oplodila svet s kakim globokim duševnim preobratom. Pa v ta razmišljanja se ne spuščamo. Eno je danes približno velike ideje in velika gesla so nesposobni ljudje v Rusiji popolnoma profanirali. — Diktatura proletarijata ni osrečila nikogar in mesto obljubljane svobode je začela strahovlada, mesto miru je bila zanašena vojna na vse strani države.

Dočim smo tako doživeli strašen polom ruskega svetovnega gospodstva, pa gledamo na drugi strani pred seboj drugo gospodstvo, ki je prispelo, kakor se zdi, na vrhunec svoje moči. Prof. dr. Kjellen iz Upsale je objavil v nedeljski številki »Neue Freie Presse« globok članek o britanski svetovni državi. Imperium Britannicum je danes mogočena zgradba, kakršne še ni bilo, odkar obstoja naš planet. Prof. Kjellen občuduje to zgradbo, ne samo radi njenega obsega, ampak tudi radi načina, kako je sestavljena. Niti ena zvezda v nebesnem vsemirju nima toliko množino trabantov, a predvsem nobena politična zvezda ni tako majhna v primeri s svojimi trabantmi. Stokrat večji in desetkrat številnejši slede otroci in podaniki Anglije svoji majki in vladarici. In kaj jih veže nanjo? To je največja zagoneika: ni to prosta masa brez jasnih državnih obrisov. Pisatelj vidi predvsem v narodnem edinstvu matere zemlje z glavnimi kolonijami ono glavno vez, katere pomanjkanje je upropastilo turško in rusko carstvo. Kar se tiče ustavno-politične oblike, obstoja istotako za mater zemljo, kakor za kolonije demokratska podlaga in parlamentarna oblika. Anglija jako upošteva težnje kolonij po samostojnosti, ti nasprotno pa izkazujejo hvalenost s prostovoljnimi žrtvami za obrambo matere zemlje. Nadalnje dejstvo, ki podpira konsolidacijo gospodstva, je družbena solidarnost. Sič se socialna struktura n. pr. Kanade in še bolj Avstralije močno razlikuje od Anglije, kjer so še vedno fevdalne tradicije in stari aristokratski duh. Toda sedaj se tudi v Angliji vrši proces izenačevanja, ki ustvarja harmonično podlago za zvezno državo. V gospodarskem pogledu oskrbujejo Anglijo izvrstno njene kolonije in tudi v finančnem oziru spadajo ozke vezi dominijone z angleško banko. Teritorialno kolonije nikakor niso zvezane z Anglijo in zato se Anglija že dolgo trudi, da bi napravila na kopnem mostove in vezi med posameznimi kolonijami. Zato ji je predvsem potrebna nemška vzhodna Afrika, da zveže južno Afriko in Egipt, potem turški Levant (Palestina, Arabija, Mezopotamija) in Perzija, da spoji Egipt z Indijo. In ako bi svetovni mir potrdil te osvoboditve, potem bi z neusmiljeno logiko politike prišla na vrsto nizozemska vzhodna Indija, ki še deli Indijo od Avstralije.

Vse kolonije seveda (do Kanade ni mogoče dospeti po kopnem) pa spaja morje. Zato hoče Anglija, da obdrži nadvlado na morjih. Imperium Britannicum je svetovna vlast v doslovnem in ekskluzivnem smislu. Zato je velika pogrška Anglije, pravi pisatelj, ako ona, ki ima v svoji oblasti skoro polovico sveta, očita Nemčiji, da teži po univerzalni moči. Angleški imperij je unikum zlasti radi tega, ker je to ena sama državna tvorba, ki je urejena direktno po zahtevah univerzalne vladavine.

Tako opisuje moč Anglije prof. Kjellen. Danes se nam kaže torej sledeča per-

spektiva: Na eni strani razpad ruskega svetovnega gospodstva na kopnem, a na drugi še večji razvoj drugega gospodstva, ki hoče, da objame ves naš planet.

Trst.

(Ostia w »Demokraciji«.)

O Trstu je bila napisana zadnje čase cela literatura, ako zasluži vse, o tem predmetu napisano, to spoštovanja vredno označbo. Slišali smo avstrofilske, nemško-kolonizatorične, hrvaške, slovenske in italijanske glasove; vse polno brošur in pamfletov preplavlja knjižni trg; končno je prišlo še do ostre polemike med italijanskimi socialisti — katerim se je pridružil tudi dr. Tuma — in tržaškimi Slovenci. Vse, kar je bilo napisano, se izgublja v temne gozdove slepomišljenja in le komplicira vprašanje. A vendar je problem o Trstu zelo jasen in enostaven, samo da se ga premoti povsem nepristransko.

Da se tudi »mladini« ustavimo pri tem poglavju, je naravno, saj je to vprašanje res preživo za naše jugoslovanske težnje. Govoriti hočem o tem predmetu jasno in kratko, kakor odgovarja jasnemu problemu in čisti resnici.

Ni mesta, ni kraja v monarhiji, o katerem bi bila bodočnost, odvisna od vojnih dogodkov, tako na dlan, kakor ona Trsta. Ostane Trst še nadalje Avstriji, oziroma gospodarskemu ozemlju jugoslovanskih narodov ali avstrijsko-alpskemu ozemlju, ali obema obenem, potem je Trstu zaenkrat življenje nele v enako ugodni poziciji kakor do danes, nego v še ugodnejši, kakor odgovarja zdravemu in naravnemu procvitu svetovne luke. Pripadne pa Trst na katerikoli način entiteti, potem je ta luka prvič za nas Slovence izgubljena, in drugič izgine Trst kot svetovna luka za vedno iz vsake kalkulacije. V tem primeru bi postal Trst žrtev imperijalističnih stremenj Italije, ki je že dovolj jasno govorila, da zahteva tržaško ozemlje za se. Ne gradimo na današnje priljane besede Italije napram Jugoslaviji, nenaravno so in izvirajo le iz spekulativnosti. Italija je od nekdaj z zavistjo opazovala lepi razvoj tržaške luke, in bi Trstu v istem trenutku, ko jej pripade v last, prerazela življenjsko nit. V najugodnejšem primeru bi predstavljal Trst prevozno luko za manjši del industrijskega eksporta Italije na Balkan; večji del bi našel svojo pot preko Metkovića ali Valone.

O življenjski sposobnosti in vrednosti Trsta — kot svetovne luke — moremo torej govoriti le tedaj, ako ostane Trstu tudi po vojni še gospodarska možnost, koncentrirati v svoji luki večji del vsega uvoza in izvoza širnega zaledja, drugače izgubi vsako možnost za obstoj. To je tako naravno in vsakemu razumljiva resnica, da je ni potreba okrepiti z dokazi. Le če ostanejo Trstu vrata zaledja odprta na stežaj, bo raste in se razvijal.

Dejstvo je, da je v interesu Trsta kakor v interesu narodno-gospodarskega življenja monarhije in jugoslovanskega ozemlja, ki gravitira s svojim osamosvojenjem na ta košček svoje grude, da ostane tržaška luka presto in široko odprta, kajti ona je naravno izhodišče za vso industrijo in trgovino monarhije. Tudi ta se more razvijati ekonomično le tedaj, če jej ostane Trst vrata v svet, kajti zanjo so vse druge luke le neekonomični eksperiment in mogočna zapreka industrijskega in trgovinskega razvoja, ker ima do danes edino le Trst dobre prometne zveze z zaledjem.

Drugo dejstvo — ki pa navidezno nasprotuje prvemu — obstoji v naši naravni in življenjski zahtevi, da je Trst integrirajoči del jugoslovanskega ozemlja in da mora ostati integrirajoči del jugoslovanske države. Kakor nam je ta država nepopolnili v brez Ljubljane in Zagreba — »našega srca« — tako nam je jugoslovanska država nerazumljiva in nemogoča brez Trsta — »brez naših pljuč«.

Vsled te zahteve nastali hrup in vrišč tržaških Italijanov ima svoje nagibe v privatnih interesih tega prebivalstva, ki ima od luke dobro zagotovljeno existenco. Ta odpor ne izvira torej ne iz narodne ali iz kake druge globlje, splošne potrebe. Splošna narodna potreba je Trst le za narode v zaledju, a to ni italijanski, nego le slovenski in hrvaški narod, poleg narodov severno od nas.

Posebno nam Slovincem ni treba hoditi do mesta Trsta, da bi spoznali naravno pripadnost Trsta k našemu telesu, da bi spoznali, kako resnično in brezdvomno je potreben Trst za življenje našega naroda. Samo da krenemo v skladišča našega železničnega omrežja, povsod nam kaže namopičeno blago eno smer: Trst. Vprašajmo naše opustošene gozdove, kam je izginilo njihovo bogastvo: Trst. Kam produkti naše nekdanje in sedanje. Železne industrije: preko Trsta v daljni Orient. Kam naša dekleta, naši fantje, kadar jih vznemirja hrepenenje po širnem svetu: Trst, ali preko Trsta dalje. To so faktorji današnjega in bodočega narodno-gospodarskega razvoja slovenskega zaledja. — Tudi v preteklosti je bilo tako. Se danes stoji ob cesarski cesti od Ljubljane preko Vrhnike dalje do Trsta mogočne, dolge stavbe, nekdanji hlevi te tako živahne prometne žile, postaje mogočnih transportov iz naših rezervarjev do Trsta. Vprašajte starce teh krajev, te žive spominke na ono predželezniško dobo, ako se zavedajo velikega pomena Trsta za naše narodno-gospodarsko življenje.

Spričo tega spoznavanja vpraša vsakdo nehoti, zakaj nismo mogli mesta samega do danes osvoboditi. Zakaj je postal Trst, ki nima italijanskega zaledja, tako trdno gospodarsko in narodno v italijanskih ro-

kah. Odgovor na to vprašanje leži na dlan. To je zakrivila prvič naša tesnosrčna politična orientacija, ki je v preteklosti preprečevala vsako narodno ujedinjenje in vsak narodno-zavestni razmah, in drugič naša narodno-gospodarska neokretost. Seveda smo morali v tem nenaknem boju podleči živahnemu in mogočnemu konkurentu, ki je s polnimi rokami zajemal iz finančnih in nacionalnih zakladov Italije.

Resnica je, da Trst narodno in gospodarsko ni v naši oblasti, in resnica je, da zahteva narodno-gospodarska eksistenca jugoslovanskega ujedinjenja Trst za se, kor ji brez njega ni življenja. Pripadnost Trsta k Jugoslaviji pa vsebuje za Trst veliko nevarnost.

Jugoslovanska država sama ne bi mogla preživljati te velelike iz svojih zakladov. Njena gospodarska produktivnost bi bila premalenkostna, da bi potrebovala tako mogočnih pljuč, in naravna posledica bi bila, da bi Trst — zajemajoč le iz tega narodno-gospodarskega ozemlja — začel hirati in da bi izgubil veljavo svetovne luke. Kljub temu smo pa brez vsega šovinizma uverjeni, da je Trst del naše grude, da je Trst organ našega telesa in da nam je brez Trsta nemogoče živeti. To drugo dejstvo pa nasprotuje deloma prvemu — razvojni možnosti Trsta — in vendar moramo spraviti obe nasprotivi v sklad, ker hočemo, da se Trst tudi v bodočnosti kot naša luka kar najhropelneje razvija in ker se ne moremo in se ne bomo nikdar odrekli tej splošno narodni potrebi in zahtevi po Trstu. Kje je torej rešitev tega navidezno težavnega vprašanja? Kako naj zadostimo svoji potrebi, da bo rešitev za oba dela sprejemljiva in na zdravem temelju?

Pravična in za oba interesna — Trst in jugoslovanski narod — sprejemljiva rešitev je:

1.) medsebojni sporazum vseh prizadejanih narodov in

2.) popolna svoboda tržaške luke.

Narodi, ki prihajajo pri tej pogodbi v poštev, so v prvi vrsti Italijani, kot še faktični gospodarji mesta, Nemci in Čehi kot glavni interesi vsega uvoza in izvoza te svetovne luke. Akoravno so Nemci in Italijani danes naši neprijatelji, mislimo moramo brez vseh predsodkov na to, da bo nemški narod naš sod, na katerega bomo vsak dan in vsestransko navezani in računati moramo dalje z gotovostjo, da potisnemo Italijane v Trstu v doglednem času iz današnje večine v manjšino. Naš načrt bomo le tedaj ugodno rešili, ako se že sedaj sporazumemo z današnjo večino Trsta. Nič bi ne bilo usodnejše, kakor če bi pritrli Italijane z nasilnimi poizkusi že danes do najstrastnejšega odpora; tega ne bi nikdar pozabili in bi se zelo bridko maščevalo v bodočnosti.

(Konec jutri.)

La bancarella del „divide et impera“.

Pare un paradosso ma pure è verissimo! Uno che si sente italiano per rivolgerne una schietta e vibrante parola ai propri connazionali è oggi costretto ricorrere all'ospitalità della stampa slava! Se un giorno mi fossi azzardato pronunciare parole simili mi sarei attirato le fischiate della moltitudine, e dopo i fischi alcuni per compassione mi avrebbero portato diritto come un cero al manicomio; se poi la direzione dell'«Edinost» avesse esposta agli sloveni l'idea di offrire le colonne del proprio giornale a penne italiane per propagare diritti e rilevare le aspirazioni dell'anima italiana, io credo che le lastre degli uffici di redazione avrebbero corso serio pericolo.

Gli italiani e gli sloveni di queste provincie si stavano da anni e anni di fronte come due potenze nemiche pronte a lacerarsi, anzi coglievano a volo ogni occasione per danneggiarsi reciprocamente. Sembrava che questi popoli avessero dalla nascita ereditato l'odio e il dovere di combattersi senza tregua; nella nostra città forse più che altrove la mala pianta di Metternich divide et impera aveva messo salde radici! Devo però notare per incidenza che questa pianta non germogliò solamente nelle nostre terre ma che i successori di questo ministro, inarivabili nel turbare la pace fra i popoli non tedeschi, dall'alto della loro sedia curule sparpagliarono i tristi semi che non tardarono a depositarsi tanto nelle regioni dell'Elba, della Vistola, quanto in quelle della Sava e lungo l'Adriatico. Le lotte fra italiani e sloveni, fra italiani e croati, fra croati e serbi, fra polacchi e ruteni e così via, ecco i frutti del divide et impera.

Se a queste lotte aggiungiamo quelle contro le nazionalità privilegiate, cioè i tedeschi e i magiari, arriveremo alla conclusione che Diogene con la sua lanterna avrebbe più facilmente trovato il suo uomo che uno di noi che si fosse ficcato in capo di trovare nella Monarchia un cantuccio di pace. Le dieci nazionalità sotto l'egida dei sistemi metternichiani schierate in campi opposti si mossero la più accanita delle guerre e in mezzo a questa i tedeschi in Austria e i magiari in Ungheria cercarono in tutti i modi e sotto il pretesto della civiltà d'infondere o meglio d'imporre agli altri le loro lingue e le loro idee. Ciò che hanno compiuto i tedeschi mercé l'alta protezione non occorre dirlo; i nostri connazionali del Trentino ci offrono il più chiaro esempio! Basti dire che già nel 1888 alla Dieta provinciale il deputato dott. Carlo Dardi, a nome dei suoi quindici colleghi italiani, dichiarò solennemente «che la posizione del Trentino diveniva sempre più intollerabile per continui attentati alla naziona-

lità del Paese da parte dell'I. R. Governo, segnatamente mediante l'attività germanizzatrice del Consiglio scolastico provinciale e di un regime che cercando soppressore di soffocare ogni alito di libertà, ed ogni movimento di vita pubblica, rendeva illusorie le franchigie costituzionali della stampa, delle riunioni, delle associazioni, dei giurati, e dell'indipendenza del potere giudiziario» concludendo con l'affermare che pel benessere materiale e morale della parte italiana della provincia, era assolutamente indispensabile la separazione amministrativa dalla parte tedesca.

Ho accennato a questa dichiarazione perchè è la prima che si affacciò completa e rispondente alle effettive condizioni del trentino, benchè ancora nel 1864 si fosse in varie occasioni propugnata la necessità della autonomia. Che hanno ottenuto i nostri fratelli trentini dopo oltre 30 anni? Ohimè! è meglio non parlare! La virile protesta del dott. Conci a Praga nella riunione dei rappresentanti dei popoli oppressi è storia di ieri e dice tutto! Di Trieste non parlo perchè troppo ci sarebbe a dire basta ricordare la questione universitaria e l'ultimo regalo certamente non desiderato: la Nautica tedesca. Meno ancora parlerò degli altri trattamenti che hanno più o meno intima relazione con la guerra: l'ultimo vibrato discorso del nostro deputato avv. Gasser alla Camera mise in viva luce le nostre reali condizioni.

Ma noi non siamo i soli a soffrire; tutti gli altri popoli non tedeschi e non magiari della Monarchia si trovano chi più chi meno nella identica situazione, ed appunto questo stato di cose, questi comuni dolori, queste comuni piaghe fecero sì che questi popoli deposto ogni rancore e perdonandosi l'un l'altro i propri torti si stendessero la destra e nella convinzione dei propri diritti e della propria forza procedessero fraternamente uniti per liberarsi dai ceppi. Ora noi, come gli altri popoli che soffersero e soffrono, abbiamo finalmente imparato a nostre spese a distinguere gli amici dai nemici, e così noi italiani se vogliamo vedere realizzate le nostre aspirazioni dobbiamo essere fedeli al principio che la propria libertà non può essere meglio consolidata che colla libertà degli altri popoli e segnatamente dei vicini, dobbiamo quindi in base a questi principi trovare del nostro interesse il collegarci strettamente con gli Jugoslavi perchè aspiranti a libertà ed indipendenza, perchè a contatto con noi e perchè appartenenti ad una nazione che sorge ben matura per governarsi da sé.

Questi principi infine non sono il frutto di questi ultimi tempi ma è opera associata a esperienze di lunghissimi anni anzi di molti secoli, sono principi, direi, eterni che concludono in se l'utile e la dignità di tutte le moltitudini umane sorte dal proprio sepolcro e chiedenti una vita loro propria. Del resto sappiamo che un popolo libero sa veramente amare la libertà, i popoli trattati da schiavi rendono schiavi anche gli altri. Nel caso nostro quei problemi di cui tanto parlano i nemici dell'alleanza fra noi e gli sloveni potranno con un po' di buona volontà venir equamente risolti di comune accordo. Ma di ciò parleremo in un prossimo articolo.

N. S.

Razne politične vesti.

Novi vitezi reda Marije Terezije so postali: Blaz Dany pl. Gyarmata, zmagovalec pri Sabcu 14. avgusta 1914, kot generalmajor in poveljnik 62. pehotne brigade; gm. v pok. Ivan Boerin pl. Polichna vsled boja pri Polichni dne 23. avgusta 1914, kot poveljnik pp. št. 76; flml. Pavel pl. Nagy vsled boja pri Bychavi 29. avgusta 1914, kot poveljnik 73. honvedske brigade; flml. dr. Karel Bardolfi, ki je v bitki pri Komarovu dne 31. avgusta 1914, poveljeval kot polkovnik 29. pehotni brigadi; polk. Anton Lehar pp. št. 106, ki se je izredno odlikoval v bojih pri Opolu 2. septembra 1914, kot major in poveljnik ogrskega črnovoj. bat. II/13; flml. Tadej vitez Jordan Rozwadowski, ki je poveljeval v boju pri Borowu 5. septembra 1914, kot generalmajor 12. artiljerijski brigadi; stotnik Viljem vitez Cavallar pp. št. 92, ki je poveljeval v bitki pri Sašah 6. septembra 1914, kot nadporočnik neki stotniki pp. 92; junaška smrti umrl major Andrej Szepessy pl. Negyes, ki se je odlikoval v bojih na Gračevem grebeni v Srbiji 14. septembra 1914, kot stotnik in bataljonski poveljnik v honvedskem pešpolku št. 30.

Iz Zagreba. Graška »Tagespost« javlja, da je do nedavno obstajala namera, da bi generala Sarkotića imenovali za komisarja v Hrvatski, dočim pa da je ogrski ministrski predsednik želel samo izpremembe na banski stolici. Obe informaciji ste točni. Samo to ne odgovarja resnici, da bi bil Wesserie preprečil imenovanje Sarkotića. Res je namreč, da je koalicijska s svojo znano diplomacijo to pot prekrizala nakane Dunaja in Budimpešte. Da je vse ostalo pri starem, je brez dvoma v prvi vrsti pripisati pravočasnemu razkritju frankovskih demonejatoričnih dokumentov. V vsaki drugi državi bi bila sedaj frankovska nevarnost odstranjena za vedno. Pri nas je nasprotno: gotovo se zopet pozabi vse to in skoro bodo frankovci zopet mešetarili po Dunaju in Budimpešti in najdejo gotovo zopet — odprta vrata! — Jugoslovani.

Anglija priznala Čeho-Slovake za zavezniški narod. Iz Rotterdam se javlja: Angleška vlada je izjavila uradno: Odkar je izbruhnila vojska, se je upiral češki narod skupnemu sovražniku na vse načine. Na bojišča je poslal znane armade in se

IV.

Prosim vnovič vse tiste, ki so prejeli od mene bloke, ali nabitralne pole za nabiranje prispevkov za šentvidsko šolo, naj prinesejo nabrano, oziroma vrnejo nerazprodane bloke, da bomo mogli napraviti izkaz. Makso Čolich, predsednik podružnice dr. sv. Cirila in Metoda za šentvidski okraj.

Književnost in umetnost.

Casopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino. Ni moj namen, da bi v naslednjih vrstah poročal o bogati vsebini 1. in 2. snopiča »Casopisa«, katerega urejajo trije znani slov. znanstveniki.

Kaj je namen »Casopisa«? Naslov nam daje odgovor: znanstveno preiskavati slovenski jezik, slovensko književnost in slovensko zgodovino, torej gojiti ono znanstvo, kateremu je predmet slovenski narod sam! Že slišim ugovore: »Nisem znanstvenik, kaj meni mar učena razprava — če se zljubi tistim čudakom naj pišejo in tiskajo kar hočejo — meni je vse to deveta brigala!

Ne prijatelj! Stvar je drugačnja! Vprašanje je, ali imamo Slovenci že izrazilo narodno individualnost, ali smo si že ustvarili slovensko kulturno življenje in slovensko duševno atmosfero, ki bi mogla zadostiti nadpovprečnemu duhu in — genijalnemu možu. Naj opozorim na neki paralelizem v našem narodnem življenju. Na tisoče so zapuščali v predvojnem času slovenski kmetje domovino in so se preselili v Westfalijo in v Ameriko; vzroki bodo razni, a eden glavnih bo menda le slabo materialno stanje v stari domovini. Količina naših sinov se je izgubila v tujini! In naši duševni delavci? — Tudi oni so šli prenegotkrat s svojimi delovi v tujino, ker ni bilo idejne podlage so bili potisnjeni v ono tragično osamelost, ki je nekatera zmlela, druge pregnala!

Oton Župančič, ki mu gre v kulturnih stvarih važna beseda, je pozdravil v lanskem Ljublj. Zvonu (str. 217) »Casopis« in sprožil par misli o pomenu strogo znanstvenega lista za širše občinstvo in za pisatelje: »Zakaj je naše slovensko na sploh tako siromašno visokih idej...? Zakaj oblikuje naš pisatelj tako poredkoma svojo dobo in družbo...? In odgovor: »Ker živimo v duševno praznem prostoru brez odzivnosti. Tu ne gre torej zgolj za učenjstvo, za toliko in toliko po znanstvenih razprav! Odkopnost našega kulturnega življenja, dilematičnost v znanstvenih stvarih, prerokanje o naplaviteljskih dnevnih vprašanjih in preziranje resničnih kulturnih vrednosti — so znaki polni in ne mara se nemine dobe — ki se ni naslajala in se tudi ni mogla naslanjati na vsestransko predelano duševno preteklost.

»Casopis« je v našem kulturnem življenju nekaj povsem novega. Dosedaj se nismo imeli znanstvenega lista, ki bi bil postavil kot edino nalogo gojiti znanstvo o Slovincih in slovenskem jeziku! Kar imamo v tem oziru našega dnevnega, moramo trudoma iskati po starejših letnikih listov leposlovnega in revljahnega značaja ali po nemških znanstvenih listih, pri nemških akademikih. Kar se je natisnilo o Slovincih v slovenskem jeziku je bilo mnogokrat le nekaj slučajnega — po dobroti objavljeno — pred samim seboj smo se obdali s kitajskim zidom, čas je, skrajni čas, da ga podremo, da iščemo in spoznavamo samega sebe, naslanjajoč se na to, kar smo sami ustvarili, kar smo si ohranili in kar smo doživeli. Se ni dolgo od tega, ko je zahtevala slovenska vseučiliška mladina slovensko univerzo; a kod gre pot do univerze? Ne preko slučajnosti nam naklonjene ali nenaklonjene vlade, ne, z lastnim delom si jo ustvarjamo, pripravljamo ono kulturno višino, s katero edino je obvezan obstoj univerze; pripravljamo ono duševno življenje, ki bo vezalo naše kulturne delavce na domovino, da se ne bo več tujina dčila z delom njihovega uma. Samo v vsestranskem razmahu duševnih sil bomo pripravili tla za porod onih velikih mož, ki bodo koreninili v čisto slovenski duševnosti, brez katere nam ostane narodno kulturno življenje le medel odsev tujinskih vplivov.

Se besedo slovenskemu učiteljstvu. Naša literarna in politična zgodovina, naš jezik se niso tako vsestransko preiskani, da bi dali slovenskemu učitelju — ljudske ali srednje šole — ono trdno podlago, iz katere bi lahko učitelj zanesel med svoje dijake žarke slovenske miselnosti. Zavedamo se, da je treba pred vsem učiteljstvu širokih obzorij, bogate širše reke, iz katere lahko zajema obero, da daje dijaštvu več nego samo bfo — ali bibliografije, več nego samo filozofijo šolske čitanke o potrebi, koristi in vzvišenosti ljudske do materinske, temveč da jim zaseje v srce živo seme, iz katerega se edino lahko razraste košato drevo slovenske duševnosti in miselnosti. Ne dvomimo je življenska potreba našega naroda, da stoji učiteljstvo, kateremu je izročena naša mladina, vedno na vrhuncu znanosti o Slovincih, da živi z napredkom tega znanstva v živem kontaktu. Izobraževanje učitelja ne sme nehati z državnim izpitom! Čim globlje in širje je znanstveno spoznanje predmeta, tem lažje bo učitelju pronikniti preko bodoče materije v duševnost predmeta. Samo tem potom smemo upati na zboljšanje poka materinega jezika od prvega razreda ljudske do najvišjega razreda srednje šole. Da je treba ta ponk zboljšati, razširiti in poglobiti, o tem smo si pač vsi edini. Menda ni učitelja slovensčine, ki bi se ne bil mnogokrat zavedal, da mora podajati samo materijo in se to pomanjkljivo, ker ni bilo večje roke, ki bi bila pokazala vsebino in odkrila idejne vrednote. Kožokkrat je primoran zlasti učitelj v višjih razredih podajati zgolj blo — in bibliografijo, zgolj suhoparna dejstva, ker ni tudi njemu samemu ničesar drugega na razpolago in mu branijo časovne in krajevne razmere soči po viru, da bi lahko vzdignil ponk materinega jezika na ono višino, na kateri stojijo na naših šolah drugi — tuji jeziki. Da pa nudi ponk slovenske slovnice, ki dijakom najbolj preseda, lahko več, nego samo podajanje materije, se tudi učitelju mnogokrat niti ne sanja, ker smo že par generacij navajeni videti ves smoter v vtepanju »pravil« — a pozabili smo na znanstveno podlago, pozabili, da je naš jezik produkt slovenskega duha in da bo zrcalila njega časovna in krajevna slika ravno tako našo duševnost in njeno preteklost, kakor dela naših mojstrov umetnikov. V tem oziru je treba še vsestranske poglobitve našega znanja o

Slovincih, zboljšanja učnih knjig in treba je predvsem tudi učiteljstvu namenjene pripomočke. Uredništvo »Casopisa« se zaveda tega dejstva in nam je obljubilo, da hoče v doseg dostopnosti in pravičnega izražanja znanstvenih rezultatov in pedagoške svrhe posvetiti didaktično-pedagoškim vprašanjem poseben oddelček, v katerem se bodo strokovno ocenjevale učne knjige istih strok, komentirali slovenski pisatelji in pesniki, objavljali domski ki metrical umetnih in narodnih pesni itd. Stroga meja se v tem med znanstvenim in pedagoškim namenom kake razprave seveda večkrat ne da izvesti, pa se bo tudi časopis izogibal vsake tesnosrčnosti.

Iz samospoznanja se rodi samozavest. Se niso minuli časi, ko je bilo treba buditi v Slovincih narodno zavednost in še vedno se nam trobi od mladih nog: »Slovenec sem...« Zakaj se ni treba boriti članom velikih narodov za njihov obstoj, za njihov jezik, za narodno zavednost mas? Samo radi tega, ker je njih mnogo, nas pa malo? — Prepričan sem, da tudi pri nas vse to odpada, ko si ustvarimo ono čisto slovensko duševno ozračje, ki bo pridržalo vsakega posameznika, ker mu bo nudilo vse svetovne kulturne pridobitve, reflektirane skoz prizmo slovenske duše. To bo tedaj, ko bomo spoznali samega sebe in vse to, kar nam je skupnega od pradeda do novorojenčka, od grešnika do svetnika!

Iz teh misli pozdravljamo »Casopis«, ustanovljen ob času najslabšega narodnega prebujanja, kot enega onih čimteljev, ki nam pomagaj pri slovenski stavi; znanstveniku-slavstvu že zdavnaj nujno občutena potreba, učitelju-pedagošku mentor in pomočnik; celokupnemu narodu nov izraz slovenstva zanesi, posredno ali neposredno, med vse plasti našega naroda žarke slovenske miselnosti! Znanstveniki, ki so stopili s tem podjetjem na dan, so postavili v naši kulturni zgodovini mejnik — naj bi odslej znanstvo o Slovincih v slovenskem jeziku teklo v široki in bogati reki!

Izdajanje »Casopisa« so omogočili prijatelji slovenske znanosti, ki so položili materialni temelj. Iz te družbe se nam nemara — pod ugodnejšimi razmerami — razvije sčasoma slovenska znanstvena akademija. Uredniki »Casopisa« so se izrekli tudi za izdajanje znanstvenih knjig in imajo že ponujeno gradivo naših znanih literarnokulturnih zgodovinarjev dr. I. Prijatelja in dr. A. Žigona. Z vsem tem seveda še ni zasiguran nadaljnji obstoj »Casopisa«. Ali bodo našli močje, ki so se zbrali okrog njega, odziva v slovenski javnosti? Naj bi se zavedalo naše razumnost visokega kulturnega pomena »Casopisa« in naj bi obili naročniki — posamezniki in zavodi (knjižnice!) — zasigurali njegov obstoj! Ne pozabimo, da ni rodila »Casopisa« zgolj znanstvena potreba naših duševnih delavcev, temveč da gre za skupne kulturne vrednote, ker »znanost je v kulturnem razvoju vseh narodov prišla sicer najpoznejše, ali zato tvori vrh kulture in prvi in glavni znak kulturnega naroda. Brez nje tudi noben kulturni narod ne more dolgo obstajati.

Naročnina, ki znaša samo 8 K na leto (za dijake in učitelje 6 K), naj se pošilja na naslov g. prof. A. Kaspret, Gradec, Klostervjesgasse 9 ali na knjižarno Ig. pl. Kleinmayr & P. Bamberg v Ljubljani. Kdor pa je more, naj pristopi podjetju kot deležnik z enkratnim prispevkom 100 K. Dr. A. P.-c.

DAROVI.

— Za ranjene in bolne vojake so darovali: ga. Dragica Lampe veliko množico »Slovencev« in »Ted. slike«, ga. A. Čašperič sladkorja in čaja, ga. Rovinsky, polske Casopise, N. N. iz Brna več izpisov »Dena«, N. N. slov. knjige in Casopise, »Jadranska banka« hrvatske Casopise, ga. Anica Marovt slov. in hrv. Casopise, »Slovenska Čitalnica« množico Casopisov, A. S. raznovrstne Casopise, ga. Polonica Trebec več slovenskih knjig, Casopisov in 1 domno.

— G. namestnik je daroval 2000 K za popravila dela v stolnici sv. Justa in izročil svoto stolnemu župniku msgr. dr. Buttignoni. — Na korist akcij »Trst za Gorico« je daroval Ivan Stanič (lekarna Minerva) K 20, Demeter Carciotti 40 K. — Za Sokola v Rojani ste darovali Sokolci Pavla in Danica K 8.

— Za en sedež v šentvidski šoli daruje g. Ivan Rupena 50 K. Hvala iskrena!

— Za šentvidsko šolo je doposlalo upravnštvo »Slov. Naroda« 200 K in posebej 43 K. — G. Peter Rozman 10 K.

— Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Rojani je podala led zgled vzajemnosti na narodnem delu, poklonivši 200 K za dve klopi v šentvidski šoli. Čast in priznanje tej podružnici!

— Za šentvidsko šolo. Dragi boter Luka! Na Tvoj ponovni odziv odločil sem se, nabirati v poštnicah med znani in Tržaškem šentvidskem okraju; nisem pa hotel v ta namen nabirati pol, katere sem kar sam napravil. Uspehi nabiranja presegajo vsa moja pričakovanja. Našel sem dobra srca; do kogar koli se obrnem, odzove se dobre volje vsak po svojih skromnih močeh. Nabrana svota naj služ nabavi klopi in drugih učil. Presrečna hvala vrlim Borovniškim rodoljubom, uzornim darovalcem in darovalkam in pospeševalcem narodne probe na Tržaškem ozemlju! Bog plačaj! Ako se nisem do koga osebo obrnil, naj ne misli, da sem storil to hotoma; vsakdo pa zamujeno še lahko izpolni in sam izroči dotični prispevek Borovniški podružnici CMD z izrecnim naročilom, da služi namenu ustanovitve šentvidske šole CMD v Trstu. Darovali so: Ivan Majaron in Franjo Švigelj po 100 K, Ivan Švigelj in Jospina Dekleva po 50 K, Ivanka Mavec 30 K, Martin Koluta in Josip Pahor po 20 K, Anton Drašler, Leo Macoratti, Albert Jager, Emil Škerl, Franjo Suhadolnik, Franja Godec, E. Stroj po 10 K, Janko Žirovnik 2 K, Ivka Novak in Ivan Debevc po 5 K, Josip Hrovatin 4 K. Skupno 456 kron. I. N.

Priporočljive trdke.

Rokavice in modne potrebščine.

I. P. YENIER & Comp. Corso 14. Modne potrebščine in izdelovanje rokavic. Čiščenje in popraviljanje rokavic. Cene zmerno. 1310

Trgovina jestvin

IVAN BIDOVEČ, Trst, ul. Campanile 13 (1. pr. Ponterosso). Ima v zalogi: čaj, paradizno kumario, ženi, kisle kumare, kocke za juho, Konjak, vermouth, marsala, malinovce in več vrst mineralnih vod ter blago aprovizacijske komisije. (414)

Mehanična delavnica.

ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni. 991

Knjigovoznica

PIETRO PIPPA, Trst, ulica Valdiriva 19. Artistična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelanja. — Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki

M. ZEPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerno. 202

Hotel Continental

Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corso). Prenočišče za vojake. Dvigalo. Cene zmerno. Postrežba točna. 190

Papir.

VELIKA ZALOGA PAPIRJA za evitke, papirnatih vredst lastne tovarne — Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerno. — Gastone Dellinaz, Trst, Via dei Gelsi 14. 244

Damska krojačnica

A. RIEGER, Trst, ulica Commerciale 2. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za potoke, bluze za gledališče itd. Cene zmerno. 387

Hermangild Trocca

TRST, ulica Barriera vecchia 1
Ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

Venci iz porcelana in biserov, vezani z medeno žico, iz umetnih cvetic s trakovi in napis. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd. Najboljše konkurenčno ceno.

Prodajalna sandalov in podplatnih nabitkov

prodaja usnjate in platnene sandale, usnjate in železne podplatne nabitke najboljših tovarov, gumijev podpetnike, bele, črne in rumene gumblace, kmetijske žrebje, papir za pisma, razglednice, vojne dopisnice (Feldpost), črpilo itd. Na drobno in debelo. Pošiljate na delo od leta 1880 — naprej.

F. Misani, Trst, Largo Sallorio št. 5

Zlatarnica G. Pino

v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v blizu zlatarnice G. Zercowitz & Figlio. Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, veržic itd. Cene zmerno. Cene zmerno.

Kupujem

vinske sode

od 100 litrov naprej. Prodajam istrsko in dalmatinsko vino na drobno in debelo. Skladišče vina Maks Gulič, ul. Petronio 2.

GAMBRINUS

vsaki večer ob 9^h. velika varietetna predstava 24^h Votopulna K 1-100

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški vzorci.

Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popraviljanje. — Trdka ustanovljena leta 1878. — FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campanile št. 19.

JADRANSKA BANKA

Kapital in rezerva K 23.500.000.—

FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Spit, Šbenik, Zadar.

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obilgacije, zastavna pisna, prioritete, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE-DEPOSITS PROMESE. Brzojavi: JADRANSKA. MENJALNICA

Umetno-fotografski atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (prilijajo) Trst

Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razgled, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vrakovrst spomenike. POSEBNOST: POVEČANJE na vsake FOTOGRAFIE in Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo št. 42

Dobroznana urarna in zlatarna

A. POVN v Trstu, Trg stare mlinice št. 3.

Bogata zaloga vsakovrstnih ur ter raznih zlatenin.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ulica Poste vecchle 12 vogal ulice delle Poste

Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje. — UMETNI ZOBJE

Vsaka ženska naj čita veleznalstvo navodilo moderna gojitev prs

Izkušen nasvet pri oslabelosti in pomanjkanju krepkosti.

Pišite z polnim zaupanjem na

IDO KRAUSE, Pressburg (Ogrsko) Schanzstrasse 2. Abt. 19

Ne stane nič! Ne stane nič!

Iščem zidarje in podajaje (malovarje)

za Tržič (Monfalcone).

Dobijo dobro hrano, dobro plačo in stanovanje.

Penudbe sprejema Viktor Znidaršič, staženli podjetnik, Opčine pri Trstu, vlla Mlida.

Amerikansko duble-zlato

v zlatarnici in urarnici

A. Jerman, Trst, ul. Barriera vecchla 19

Velika zaloga dolgih in ovratnih veržic, zapestnic, prstanov, uhanov, obeskov za slike, medaljone i. t. d. Vse stvari so po zmernih cenah, izdelane v najboljši tovarnah. — Srebro in zlato kupujem in menjam. Pošilja se po povzetju. Ceniki se ne razpošiljajo

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu

Ulica Caserma št. 11. Uradne ure od 9-1.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirnatu novce in devize.

Daje predudjme na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče tranzakcije.

Vloge na knjižice obrestuje 4% netto

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Obavlja nakazila vojnim ujetnikom.

Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, belih in pisanih srajc, platna žepnih robcev, moških nogavic itd. itd.

K. Cvenkel Trst Corso 28

Cene zmerno. — Postrežba točna.

Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslopie)

Kapital in rezerva K 23.500.000.—

Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno. Stavni krediti, remours-krediti. Krediti proti dokumentom ukrcanja. — Borzna naročila. — Inkaso.

Telefoni: 1463, 1793 in 2678.

URADNE URE: od 9-1 pop.

ESKOMT MENIC